

De Saamwerker

Orgaan van de bond
van Christelijke
Gereformeerde
Mannenverenigingen
in Nederland

80ste jaargang
mei 2023

Mannenbond
CGK

2

PAGINA IN DIT NUMMER:

- 2 Van de voorzitter
- 3 Meditatie
- 5 Bijbelstudie Hosea 5 & 6
- 9 Overdopen is niet Bijbels
- 12 Boekbespreking
- 13 Nieuws uit Veenendaal
- 14 Vragen staat vrij
- 15 Sprekers themadagen 2023

Colofon

**Uitgave van de Bond van Christelijke
Gereformeerde Mannenverenigingen
in Nederland**

Internet: www.mannenbond-cgk.nl

Verschijnt 4x per jaar

Volgende uitgave D.V. medio september

Commissie van redactie

A. Kok, Veenendaal
ds. C.J. Droger, Vlaardingen

Redactieadres

A. Kok
Regentesselaan 66
3905 GX Veenendaal
telefoon: 0318-529646
akok@kliksafe.nl

Secretariaat

A. Kok
Regentesselaan 66
3905 GX Veenendaal
telefoon 0318-529646
e-mail: administratie@mannenbond-cgk.nl
(voor boekrecensies, ledenadministratie e.d.)

Abonnement

Leden € 15,- per jaar
Niet-leden € 20,- per jaar
Losse nummers € 5,- per exemplaar
Postgiro NL23INGB0000992401 t.n.v.
Bond van Chr. Geref. M.V. te Zeist

© Bond van Christelijke Gereformeerde Mannenverenigingen
in Nederland

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag
worden openbaar gemaakt of veelelvoudigd, opgeslagen
in een geautomatiseerd gegevensbestand of uitgezonden,
hetzij elektronisch, mechanisch door middel van fotokopie,
microfilm, opname of op welke wijze dan ook, zonder voor-
afgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende op
het auteursrecht.

Van de voorzitter

Ik schrijf dit stukje aan de vooravond van de Goede Vrijdag en van de beide Paasdagen. Belangrijke dagen in het kerkelijke leven. Ik hoop dat het ook voor u persoonlijk belangwekkende dagen zijn. Als we door genade aan Christus verbonden zijn, mogen we weten dat Hij ook voor ons de dood aan het kruis heeft ondergaan. Opdat wij het eeuwige leven zouden ontvangen door Zijn bloed. Wat een wonder dat Hij die weg, ook voor mij, wilde gaan. Christus is echter niet in het graf gebleven. Drie dagen na Zijn heengaan en ingaan, heeft Zijn Vader Hem opgewekt en is Hij opgestaan uit de doden. En zó kan Hij het heil dat Hij verworven heeft, uitdelen. Aan arme zondaren, die leren knielen bij Jezus' kruis én graf. Ik hoop dat u gezegende gedenkdagen hebt gehad!

Intussen zijn de avonden van de mannenvereniging van dit seizoen (bijna) achter de rug. Ik hoop dat u mag terugzien op goede en gezegende avonden. Misschien dat u van de zomer nog eens kunt terugkijken op het seizoen en opnieuw kunt overdenken wat in de achterliggende tijd op de mannenvereniging besproken is. Wellicht dat u dan nogmaals een zegen ontvangt!

Na de zomerstop hopen we in september weer verder te mogen gaan als mannenverenigingen. Ik wens de besturen wijsheid toe bij de voorbereidingen op het nieuwe seizoen. De HEERE geve ons een goede tijd van de zomer. We hopen elkaar in het najaar weer te treffen.

Een liefdevolle groet, broeders!
Ds. C.J. Droger

Bij de HEERE is vergeving

Als U, HEERE, op de ongerechtigheden let; HEERE, wie zal bestaan? Maar bij U is vergeving... Psalm 130:3 en 4a

Prof. dr. A. Baars

‘In de psalmen zie je de heiligen in het hart.’ Die woorden zijn overbekend. Hoe komt het toch dat juist in de psalmen mensen ons zo’n blik gunnen in het hart? Zou de reden niet zijn dat we hier mensen tegenkomen die tot God naderen en hun hart voor Hem leerden openleggen? Waar dat gebeurt, worden de dingen die in het hart leven zo doorzichtig.

Als we zo een blik werpen in het hart van deze dichter, zien we niet veel goeds. Hij erkent dat zijn hart vol is van ongerechtigheden. Dat heeft hij bij het licht van Woord en Geest ontdekt. Zo heeft hij leren inzien dat hij door zijn zonden Gods wet heeft overtreden en schuldig staat voor Zijn hoge majesteit. Daarom belijdt de dichter ook met een verbroken hart: *Als U, HEERE, op de ongerechtigheden let; wie zal bestaan?*

Eigenlijk heeft dat woord ‘gadeslaan’ verschillende betekenissen. Het wil allereerst zeggen: nauwlettend bezien. De Heere beziet de ongerechtigheden nauwkeurig. Daarbij ziet Hij meer dan iemand anders kan ontdekken. Hij weet niet alleen van onze woorden of onze daden, ook onze gedachten en de overleggingen van ons hart liggen open voor Hem. Bovendien: de Heere doorgrondt dat alles! Hij ziet onze zonden in hun ware gedaante en hij doorschouwt het bedrieglijke van ons hart volkomen. Als Hij – de Alwetende – mijn ongerechtigheden gadeslaat, wie kan dan bestaan?

Het woord ‘gadeslaan’ heeft ook de gevoelswaarde van: in gedachtenis houden. De Heere vergeet niet één zonde die Hij gezien heeft. Wij mensen vergeten de overtredingen van vroeger heel gemakkelijk. Aan veel zonden uit het verleden willen we ook liever niet denken. We hebben ze begraven onder het zand van de tijd. Maar God is ze niet vergeten. En als Hij ons door Zijn Woord en Geest aan onze ongerechtigheden herinnert, gaan we ontdekken dat Hij van al het kwaad dat we deden, afweet. Onze zonden komen terug: de zonden van onze kinderjaren, de zonden bij het ouder worden. Als Hij Die de ongerechtigheden in gedachtenis houdt - al het kwaad dat ik bedreven heb voor ogen stelt - wie kan dan bestaan?

De uitdrukking aan het begin van onze tekst heeft een derde betekenis. We zouden de woorden namelijk ook zo kunnen lezen: *Zo Gij, HEERE, de ongerechtigheden toerekent ...!* In Gods ogen zijn we ten volle verantwoordelijk voor onze zonden. Wij kunnen proberen ons te verschuilen achter allerlei verontschuldigen. Wij kunnen ons mogelijk beroepen op verzachtende omstandigheden. Maar God rekent ons de ongerechtigheden toe, ten volle. Als Hij – Die de strikt Rechtvaardige is – mij verantwoordelijk stelt voor al mijn zonden, wie kan dan bestaan? De tekst geeft op deze indringende vraag geen direct antwoord. Toch behoeven we geen moment te aarzelen welk antwoord bij deze vraag past: niemand kan voor deze heilige God bestaan! Wij allen hebben

immers gezondigd en ons vergrepen aan Gods hoge Majesteit. En deze Majesteitschennis roept om het zwaarst denkbare vonnis: de dood! Zo hebben wij alle bestaansrecht voor God verzondigd en de dood over ons gehaald. Daarom spreekt de psalmdichter met deze vraag ook het vonnis uit over alle kinderen der mensen, maar toch wel het allermeest en het allerdiepste over zichzelf ...!

Toch blijft het daarbij niet. De dichter van deze psalm heeft namelijk niet alleen gezien wat er in zijn eigen hart omging. Hij heeft ook – door genade – oog gekregen voor het hart van God. Want terwijl hij moet erkennen dat hij voor God niet bestaan kan, belijdt hij óók dat er bij God vergeving is.

Hoe is dat mogelijk? Ziet God de zonden dan zomaar door de vingers? Neen, dat kan niet. Hoe kan de dichter dan zeggen: *Maar bij U is vergeving?* Misschien kan een heel oude vertaling van dit vers ons bij deze vraag helpen. Daar luiden deze woorden: *Maar bij U is verzoening.* Misschien mogen we zelfs lezen: *Maar bij U is een verzoendeksel!* God Zelf heeft ervoor gezorgd dat die ongerechtigheden verzoend kunnen worden. De hele dienst van de verzoening in de tempel sprak daarvan. Op Gods bevel moest het bloed van het offerdier vloeien en gesprenkeld worden op het gouden verzoendeksel in het Heilige der Heiligen. Want alleen door het bloed kon de zonde worden uitgedelgd.

Heel duidelijk wijst dit heen naar het bloed dat éénmaal gestort is door hét Lam van God, de Heere Jezus Christus. Al de zonden, heel de schuld van de Zijnen, werd op Hem geladen. En toen God die ongerechtigheden gadesloeg, kon Hij in

Gods gericht niet bestaan. Op Golgotha is Hij ten onder gegaan in de vuurgloed van Gods toorn. Alleen door dit stervende, bloedende Lam is er vergeving bij God. Zijn Zoon heeft door Zijn lijden aan al Zijn hoge eisen voldaan. En nu wil de Heere om het bloed van Christus van harte vergeven.

Laten we toch niet gering denken van Zijn bereidheid om te vergeven, die voortkomt uit de liefde van Zijn hart. Laten we de kracht van Christus' bloed niet klein achten. Er is vergeving bij God voor schuldige mensen, die de dood verdienen en voor God niet kunnen bestaan. Hoe groot onze schuld ook is. Zijn genade is altijd nog groter. *Al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw; al waren zij rood als karmozijn, zij zullen worden als witte wol* (Jesaja 1:18).

Wat is het nodig onze nood en verlorenheid te leren kennen en van harte te belijden: Zo Gij, HEERE, de ongerechtigheden gadeslaat, wie zal bestaan? Wat is het óók nodig zicht te krijgen op de barmhartigheden van God om te pleiten op de liefde van Zijn hart: Maar bij U is vergeving. Dan zullen we ook eerbiedig vragen: *HEERE, spreek tot mijn hart en zeg: Ik ben uw heil!* Dan zullen we ootmoedig belijden en bidden:

*Hij maakt, op hun gebeden,
gans Israëls eens vrij van ongerechtigheden;
zo doe Hij ook aan mij.*

Hosea 5 & 6

Ds. D. van der Wal

Hosea 5

Onbewoonbaar verklaard

Onbewoonbaar verklaard. Heb je wel eens een huis gezien met zo'n bord erop? Het lijkt soms wat overbodig, zo'n bordje want je kunt al wel van een afstand zien dat het huis een ruïne is. Het halve dak is ingezakt, ramen dichtgetimmerd. Heel soms wil een bewoner er niet uit terwijl iedereen ziet dat het niet kan. Israël lijkt wel op zo'n bewoner, iemand die alles naast zich neerlegt terwijl de boel om hem heen instort. In Hosea 5 lijkt er verandering te komen, er gloort een beetje hoop want Israël schrikt wakker. Ze gaan op zoek naar hulp, maar waar?

Hosea moet namens God de leiders van het volk Israël opnieuw ferm toespreken. Want juist die leiders zouden beter moeten weten. In vers 1 vallen daarbij twee plaatsnamen, Mizpa en Tabor. Je had de stad Mizpa in Benjamin, ongeveer tien kilometer ten noorden van Jeruzalem. Net als Gilgal en Bethel was Mizpa een van de belangrijkste steden op Samuëls normale reisroute (1 Sam 7). En Tabor was een berg verder in het noorden, zo'n twintig kilometer ten zuidwesten van het Meer van Galilea. Hij rees uit boven de Jizreël-vallei, een plaats die we al een paar keer voorbij zagen komen. Het waren plaatsen waar een bijzondere geschiedenis met God bijna tastbaar was. Maar die plekken werden door de afgoderij van de mensen besmeurd. De plekken of dingen die voor God bedoeld waren worden gebruikt voor eigen genot en winst. De aanklacht van God komt in vers 4 samen in de pijnlijke constatering:

Israël kent Mij niet meer.... Ze zijn Mij vergeten, zegt de Heere.

Kennen

Maar in vers 3 lezen we dat Jahweh Israël wel "kent", dat wil zeggen: Hij is zich bewust is van hun slechte gedrag. Gods volk is God uit het oog verloren. Maar God heeft ze vol in het zicht. Wij kunnen onderling nog wat rookgordijnen opgooien om te verbergen wat er diep van binnen leeft. Onze onzekerheid kunnen we overschreeuwen met onze grote mond. Ons grote ego kunnen we verbloemen met onze gemaakte stiltes. Maar de Heere prikt er dwars door heen. Die woorden en daden van je, dat zal wel. Wat zit daar nou achter? Waarom doe je de dingen die je doet? Een onbewoonbaar verklaarde woning red je ook niet met een linkje verf en een nieuwe deurbel. Dat moet tot in de kern worden aangepakt, geen steen onaangetast blijven.

En kijk eens naar vers 6. Er komt beweging!? Het lijkt wel alsof de woorden van Hosea eindelijk binnen zijn gekomen. We zijn dan al wel ruim 4 hoofdstukken onderweg, maar toch. In vers 6a: Met hun schapen en hun runderen zullen zij de HEERE gaan zoeken. Eindelijk! En dan het tweede stukje van vers 6: maar zij zullen Hem niet vinden: Hij heeft Zich aan hen onttrokken. Pardon? Ze gaan naar Gods huis. Kloppen aan bij Zijn voordeur met offers maar God geeft niet thuis?

Op zoek naar hulp

In Jesaja 1 vers 11 en 12 zie je dezelfde

beweging. Het probleem zit hem aan de binnenkant. De beweging is schitterend, maar de motivatie is verkeerd. En God ziet het. Die mensen offeren van alles, allerlei soorten dieren, noem het maar op. Maar ze offeren niet hun eigen hart. Dát mist er bij Israël. Een gebroken hart omdat je weet dat je het totaal in de soep hebt laten lopen.

Dat zie je ook in het eerste stuk van vers 7. Zij hebben trouweloos gehandeld tegen de HEERE, want zij hebben bastaardkinderen verwekt. Hier zit een dubbele laag in. Uit het overspel is een nieuwe generatie gekomen die bastaardkinderen worden genoemd. De diepere laag is dat het volk van God ook wel eens Gods kinderen genoemd worden. Die eretitel is men kwijtgeraakt.

Er groeit een generatie op die de Heere niet meer kennen als hun God en verlosser. En dat gedrag vraagt om een antwoord van Gods kant. Dit kan zo niet langer. Vanaf vers 8 klinkt er daarom ook de dreiging van oorlog. En het gekke is. In die tijd was de dreiging vanuit het noordoosten. Maar als je de plaatsnamen in vers 8 bekijkt dan zie je een lijn van zuid naar noord gaan. Een aanval in de rug. Dreiging van alle kanten. Het ligt als een zwaar deken over Israël. En het drukt zo zwaar dat zelfs Israël wel doorheeft dat het zo niet langer kan.

Eindelijk gaan ze op zoek naar hulp. Het duurde even maar dan heb je ook wat. Of toch niet.... Want Israël zet wel stap 1. Dat is beseffen dat je diep in de problemen zit. Maar stap 2 gaat al in de verkeerde richting. Kijk maar naar vers 13. Efraïm, de grootste stam van Israël gaat naar Assyrië voor hulp. Hij stuurt boodschappers naar koning Jareb. De naam is

onbekend en het Hebreeuws kun je op meerdere manieren vertalen. Het kan ook een titel zijn, de betekenis: Grote koning. Hoe het ook zij, de boodschap is wel duidelijk. Namelijk dat Israël zich opnieuw niet wil of durft toe te vertrouwen aan de God die hen gemaakt heeft. Het probleem? Dat de mens van nature een onbewoonbaar verklaarde woning is. Dat alleen een complete metamorfose genoeg is om te redden.

Hosea 6

In hoofdstuk 5 klinken inktzwarte woorden. Maar in vers 15 werd heel voorzichtig de deur opengezet door de Heere. En nu, aan het begin van hoofdstuk 6 is het dan eindelijk zover. Israël gaat spreken. Kijk maar naar de verzen 1-3. Maar schijn bedriegt. Neem nu het begin van vers 2. Dan denk je misschien al bijna automatisch aan de opstanding van Christus, maar in de eerste plaats bedoelt Israël hier zelf wat anders mee. Ze bedoelen te zeggen: Nog een korte tijd en we zullen weer kunnen leven. Even door de zure appel heen bijten en dan kunnen we weer verder.

Dat wordt nog eens onderstreept door de inhoud van hun schuldbelijdenis. Waar zien we in dit stukje het woord zonde staan? Of schuld? Of vergeving? Ze staan er niet. Ze willen alleen maar af van de ellende waar ze nu in zitten. Echte bekering is niet gericht op de situatie waar je in zit. Echte bekering is God zoeken. Echte bekering wil niet af van de ellende, maar die wil dichtbij de Heere zijn!

En er is nog iets opvallends. In die drie verzen hebben ze het 9 keer over Hij en Zijn. God in de derde persoon. Maar hoe vaak spreken ze God direct aan? Hoe vaak valt het woordje U? Ze praten met elkaar over God. Maar ze praten niet direct mét

God! Weer iets dat bij een oprechte beke-
ring tot God onmisbaar is. Pak Psalm 51
er maar bij. Praten we over God óf praten
we mét God?

Betrouwbaar

En dan legt God de vinger op deze zere
plek in vers 4 en verder. Efraïm en Juda,
Noord en Zuid Israël. Jullie woorden
aan mij zijn als de dauw, weg voordat de
zon goed en wel schijnt. Het klinkt goed
op papier, maar er verandert niets. Dat
is het probleem. Bijzonder, als je er over
nadenkt. In onze tijd zijn kenmerken
als betrouwbaarheid enorm belangrijk.
Ga maar eens op zoek naar een nieuwe
koelkast of wasmachine bijvoorbeeld.
Het is één van de eerste kenmerken die
genoemd wordt: Een betrouwbaar merk.
Een vertrouwd type. En als het onverhoopt
toch tegenvalt dan doet de fabrikant er
alles aan om het op te lossen. En mocht je
geen reactie krijgen dan gooi je een pittige
klacht op social media. Je tagt het be-
drijf en binnen mum van tijd heb je dan
de fabrikant of de verkoper aan de lijn.
Want zijn goede naam is hem alles waard.
Zijn jij en ik ook zo bezorgt als het gaat
om onze betrouwbaarheid richting God?
Doen wij ook zoveel moeite om onze
“betrouwbaarheid” te bewaken in ons
geloofsleven? Echte, oprechte bekering
tot God kijkt niet alleen naar de vruchten,
maar legt ook de wortel bloot. Het laat
je zien en merken hoe hard je de Heere
nodig hebt. Het is niet alleen die dingen
die je doet en zegt. Het is het hart waar-
mee je dat doet.

Vreugde

Dat zie je terug in vers 6. Want Ik vind
vreugde in goedertierenheid en niet in
offer, in kennis van God meer dan in
brandoffers! Israël zit nog op de lijn van:
Als ik nou beter mijn best doe dan komt

het wel weer goed. Met ons gedrag
kunnen we God wel weer voor ons
winnen. Nee, zegt de Heere, ik verlang
naar een zuiver hart. Moet je maar eens
kijken hoe God dat onder woorden
brengt: Want Ik vind vreugde, zegt de
Heere. Het is niet zo dat God het tegen
heug en meug toe staat, Hij verlangt
ernaar! Hij vindt er vreugde in.

Maar hoe doe je dat dan? Om daar antwoord
op te kunnen geven moeten we verder
kijken. Want in het Nieuwe Testament
wordt vers 6 twee keer aangehaald. Beide
keren door de Heere Jezus. De eerste
keer kun je lezen in Mattheus 9 vers 13.
De situatie is dat de Farizeeërs klagen
dat de Heere Jezus met tollenaars en
zondaars omgaat. Dat kan toch niet? Het
antwoord van Jezus is dat de zieken een
dokter nodig hebben, niet zij die gezond
zijn. Dan gaat de Heere Jezus dat verder
uitleggen. God verlangt naar goedheid,
niet offers. Daarmee laat Hij zien wat er
bij de Farizeeërs misgaat. De Farizeeërs
zagen er aan de buitenkant heel indruk-
wekkend uit, maar ze missen de goedheid
van God in hun hart. De tweede keer
wanneer de Heere Jezus Hosea 6:6 citeert
is in Mattheus 12 vers 7. Opnieuw zijn
de Farizeeërs aan het klagen. Nu is het
omdat de Heere Jezus en Zijn leerlingen
op de sabbat, de rustdag, koren hebben
geplukt. Jezus citeert dan Hosea 6:6
en maakt dezelfde toepassing. Als je de
goedheid van God in je hart zou hebben
dan zou je dit niet zeggen. Met dat hart
zit het van nature verkeerd. Het moet
radicaal anders. Maar hoe? God vraagt
van ons geen offers in de eerste plaats,
maar waarom niet? Omdat onze offers aan
de buitenkant ons hart niet veranderen.
We moeten niet vanaf de buitenkant
proberen de binnenkant te bereiken.
Het moet van binnenuit veranderen.

Bij Hosea is het Israël die verscheurd zal worden. In Jeruzalem is het op Goede Vrijdag de Heere Jezus die de straf volkomen draagt. Door Zijn Hemelse Vader overgeleverd in de handen van zondige mensen.

In dat licht klinken die woorden uit de verzen 1-3 heel anders, toch? Zie op Jezus Christus. Kijk nog eens naar vers 1. Kom, laten wij terugkeren naar de HEERE, want Hij heeft Zijn Zoon verscheurd, maar Hij zal ons genezen; Hij heeft Zijn Zoon geslagen, maar Hij zal ons verbinden. Daar op Golgotha werd Hij door God verlaten, zodat een ieder die in Hem gelooft door God aangenomen en nooit meer verlaten zouden worden.

De Heere vraagt geen offertjes. Hij vraagt dat we vertrouwen op dat ene Offer dat Hij door Zijn Zoon gebracht heeft. Dat Zijn offer voldoende is om niet alleen ons doen en laten, maar boven alles ons hart ingrijpend te veranderen.

Gespreksvragen

1. Mensen als onbewoonbare verklaarde woningen. Wat vindt u van dat beeld en wat herkent u er wel en niet van?
2. In Hosea 5 vers 6 zien we dat Israël zich tot de Heere keert, maar dat Hij niet thuis geeft. Zou dat vandaag de dag wel of niet kunnen? Wat heeft Matteüs 7:21-23 daarover te zeggen?
3. Zelfs als Israël in gaat zien hoe diep zij in de problemen zit gaan ze nog met eigengemaakte oplossingen aan de slag. Wat heeft dat ons te zeggen over hen? En wat zegt het over ons?
4. In Hosea 6 zien we de schuldbelijdenis van Israël. Wat zit er wel in en wat niet? Wat kunnen/moeten wij hiermee?
5. Wat heeft betrouwbaarheid met ons persoonlijk geloofsleven te maken, denkt u?
6. De Heere Jezus citeert tweemaal de woorden van Hosea 6. Wat heeft dat ons te zeggen? En wat kunnen/moeten wij daarmee?

Overdopen is niet bijbels

”De volwassendoop: dat is voor mij pas de echte doop”

Liesbeth is opgegroeid in één van onze gemeenten. Ze is als baby gedoopt. Ze is nu 19 en ze is in aanraking gekomen met een groepje jongeren van een evangelische gemeente. Met de Bijbel in de hand heeft deze vriendengroep Liesbeth ervan overtuigd dat de kinderdoop niet bijbels is. Ze heeft het er best moeilijk mee gehad. Zouden dan al die mensen om haar heen het verkeerd hebben? Waarom hebben de reformatorische kerken de kinderdoop dan vastgehouden?

“De volwassendoop: dat is voor mij pas de echte doop”

Haar vrienden hebben haar verteld dat er in Engeland en in Rusland oprechte christenen zijn die ook voor de volwassendoop zijn. Langzamerhand raakt Liesbeth ervan overtuigd dat de volwassendoop bijbels is. Ze vertelt: “Ik ben als baby gedoopt, maar dat is buiten mij omgegaan. Ik respecteer de keus van mijn ouders, maar dat is voor mij niet genoeg. Ik wil me straks laten dopen door onderdompeling. Het is toch mooier als je zelf voor je doop kunt kiezen. De volwassendoop is voor mij pas de echte doop!”

Is dat zo? Voorstanders van de volwassendoop zijn daarvan overtuigd. Ze willen hun standpunt graag bewijzen vanuit de Bijbel. Ze wijzen je dan op *Markus 16:16*, waar staat: Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. Hier staat het toch duidelijk: éérs geloven en daarna dopen. En om nog moeilijker te

A. Kok (overgenomen)

maken: Je krijgt de vraag voorgelegd om een tekst in de Bijbel te noemen waar staat dat jonge kinderen gedoopt moeten worden. Hoe je ook zoekt, een direct bevel voor de kinderdoop kun je in de Bijbel niet vinden. Hoe zit het dan wel?

Eenheid

Als je de teksten over de doop in de Bijbel opzoekt, kom je tot de ontdekking dat in het Oude Testament de doop nauwelijks voorkomt. In het oude Israël kende men naast de besnijdenis de proselietendoop. In het Nieuwe Testament zijn geloof en doop aan elkaar verbonden. De genoemde tekst uit *Markus 16* is direct verbonden aan het zendingsbevel in het voorgaande vers: Gaat heen in de gehele wereld, predikt het Evangelie aan alle creaturen.

Door het werk van de Heilige Geest komen zondaren tot het ware, zaligmakend geloof in Christus. Het middel dat de Heere gebruikt, is het Woord. Dan komt ook de vraag naar de doop. Lees maar in *Handelingen 8*. Een Ethiopiër krijgt uitleg uit *Jesaja 53*. Het gaat over een lam dat ter slachting wordt geleid. En dan verkondigt Filippus hem Jezus. De Moorman hoort dat in de oude boekrol al gesproken werd over een Zaligmaker die met overtreders is geteld geweest en veler zonden gedragen heeft en voor de overtreders gebeden heeft (*Jesaja 53:12*). En dan stelt de Moorman de vraag: Wat verhindert mij gedoopt te worden? Er is geen verhindering: indien gij van ganser harte gelooft. Dan klinkt zijn belijdenis:

ik geloof dat Jezus Christus de Zoon van God is (*Handelingen 8:37*). De Moorman wordt vervolgens door Filippus gedoopt.

Ook in onze gemeenten benadrukken we de Bijbelse eenheid tussen geloof en volwassendoop. Als iemand als kind niet gedoopt is, dan is de volwassendoop een Bijbelse opdracht. We hebben zelfs achter in ons psalmboek een formulier om de Heilige Doop aan de volwassenen te bedienen. Wanneer gebruiken we dat? Als iemand ongedoopt uit ‘de wereld’ naar de kerk komt. Als iemand uit een onkerkelijk gezin - bijvoorbeeld van thuislezers - zich bij de gemeente wil voegen. En ook in de zendingssituatie als volwassenen tot het christelijk geloof komen, is er sprake van volwassendoop. De wijze waarop de doop plaatsvindt, is niet doorslaggevend. Het kan zowel door onderdompeling als door besprenging.

Uitroepteken

Belangrijk is om daarbij te bedenken dat de volwassendoop geen verzegeling van het geloof is. In evangelische kring kom je dat nogal eens tegen. De doop als bewijs van het geloof.

Zo is het niet; de doop betekent en verzegelt de afwassing der zonde, door het dierbaar bloed van de Heere Jezus Christus. De doop is een uitroepteken achter het Woord. Gods beloften zijn waar! Door een oprecht geloof mogen we daar ‘amen’ op zeggen. Het formulier wijst er wel op dat de volwassendoop inlijving in Gods Kerk betekent. De volwassene die gedoopt wordt, belooft te zullen volharden in het luisteren naar Gods Woord en in deelname aan het Heilig Avondmaal. Hoe zou dat kunnen zonder belijdenis van zonden en zonder Gods genade?

Er zijn jonge mensen die niet gedoopt zijn en door belijdenis zich aan de gemeente willen verbinden. Wat kan het een strijd geven als hen dit vanuit het formulier wordt voorgehouden. De opstellers van het formulier hebben dat aangevoeld. Daarom volgt na de belijdenis de bede: “De goede en grote God verlene goedertierenlijk tot dit uw heilig voornemen Zijn Goddelijke genade en zegen, door onze Heere Jezus Christus.”

Maar, hoe zit dat nu met de jonge kinderen? Opnieuw een bijbels voorbeeld. In *Handelingen 16* lees je van een gevangenebewaarder die tot bekering komt. Ook hij wordt gedoopt. En hij niet alleen. Er staat: en al de zijnen (vers 33). Ongetwijfeld zijn daar ook kinderen bij geweest. Jonge kinderen worden niet gedoopt na een geloofsbelijdenis. Dat zou niet kunnen! Er is eerst onderwijs nodig om tot een persoonlijke belijdenis te komen. Maar waarom dan toch dopen? De tegenstanders van de kinderdoop weten wel waarom ze niet dopen. Ze zijn van mening dat het geloof altijd aan de doop vooraf gaat, en dat kan bij kinderen niet. In de tweede plaats vind je volgens hen in de Bijbel geen bevel voor de kinderdoop.

Wonder

Inderdaad, je vindt in de Bijbel geen direct bevel om de jonge kinderen te dopen. Dat is ook niet nodig, als je uitgaat van een eenheid tussen het Oude en Nieuwe Testament. In het Oude Testament horen de kinderen van het Verbond erbij. In het Nieuwe Testament niet minder. Het is zondermeer duidelijk dat de kinderdoop in de plaats van de besnijdenis is gekomen. Besnijdenis en doop hebben beiden te maken met de bediening van het genadeverbond. De formulieren geven twee duidelijke redenen om de kinderen te

dopen. In de eerste plaats uit kracht van Gods Verbond en in de tweede plaats horen zij vanaf hun geboorte bij Gods kerk.

Als de kleine kinderen het teken van het Verbond ontvangen zingen we in de kerk: ‘God zal Zijn waarheid nimmer krenken, maar eeuwig Zijn Verbond gedenken’. Als we onze kinderen niet laten dopen ontkennen we Gods Verbondstrouw.

Dat de kleine kinderen de doop niet begrijpen, kan evenmin een bezwaar zijn. De kleine kinderen in Israël begrepen evenmin de betekenis van de besnijdenis. Toch heeft de Heere daartoe opdracht gegeven. Hij sprak tot Abraham: Gij nu zult Mijn verbond houden, jij, en uw zaad na u, in hun geslachten (*Genesis 17:9*). Daarom zegt de catechismus dat de jonge kinderen gedoopt zullen worden, omdat zij net als de volwassenen ‘in het Verbond Gods en Zijn gemeente begrepen zijn’.

Het formulier dat gebruikt wordt bij de kinderdoop, spreekt in dezelfde lijn: Dit betuigt ook Petrus in *Handelingen 2:39* met deze woorden: want u komt de belofte toe en uw kinderen, en allen die daar verre zijn, zovelen als er de Heere onze God toe roepen zal’. Overigens vind je in de Nieuwtestamentische gemeente wel terdege voorbeelden van kinderen die gedoopt worden. Lees *Handelingen 10:44-48*; *16:15* en *33*; *18:8* en *1 Korinthe 1:16*.

Onze belijdenis geeft als het om de kinderdoop gaat nadrukkelijk de Bijbelse richting aan. Een belangrijk argument om ook in 2007 de belijdenis vast te houden. Jongeren krijgen wel eens de kritische opmerking te horen dat we in onze kerk de belijdenis boven het Woord stellen. Dit is niet terecht. De belijdenis helpt ons

aan een evenwichtige weergave van de Bijbelse waarheden. Ook als het om de doop gaat!

De catechismus noemt in zondag 27 negen bewijsteksten, waaronder *Handelingen 16:33* en *Colossenzen 3*. Ook de Nederlandse Geloofsbelijdenis (artikel 34) geeft een Bijbelse onderbouwing. In elke doopbediening zegt de Heere dat Hij door Zijn Geest nog wil werken in harten van kinderen en jongeren. Wat is dat een wonder! Dat de HEERE zegt: Er is verwachting voor uw nakomelingen (*Jeremia 31:17a*). Daarom wordt er door de gemeente gebeden: Dat Gij deze kinderen genadiglijk wilt aanzien en door Uw Heilige Geest Uw Zoon Jezus Christus inlijven.’

Apert

Er zijn jongeren die zeggen: “Ik ben als baby wel gedoopt, maar dat is buiten mij omgegaan. Ik wil me straks laten dopen door onderdompeling. Ik vind het mooier als je zelf voor je doop kunt kiezen.” Inderdaad kan het soms nodig zijn dat iemand wordt overgedoopt. Bijvoorbeeld als niet vaststaat dat de doop werd bediend in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest. Of als de doop bediend is door iemand die dat niet mocht doen omdat hij geen ambtsdrager is. In alle andere situaties is overdopen af te wijzen. De doop krijgt niet meer waarde als je daar zelf voor kunt kiezen. In het pleidooi voor de geloofsdoop staat onze keuze op de voorgrond.

Het gaat er in de kinderdoop juist om dat de Heere onderscheid maakt. Hij heeft jou apart gezet. Dat is Gods ‘keuze’. In jouw doop gaat het er om wat de Heere zegt. De HEERE heeft Zijn Naam aan jouw naam willen verbinden. In de doop heeft Hij gezegd: “Ik heb geen lust in je

dood, maar daarin dat jij je bekeert en leeft. Ik betuig het dat er ook voor jou genade is.”

De doop maakt ons immers niet zalig. Alleen door wedergeboorte en geloof word je een kind en erfgenaam van God. Zonder ware bekering zal niemand het in het Koninkrijk van God komen. Maar nu spreekt de Evangeliebelofte van genade en verzoening, opdat jij - als gedoopte jongere - zou gaan vragen: Heere, schenk mij Uw genade.

Als jij je laat overdopen, dan zeg je tegen de God van je doop: “Ik geloof niet dat het voor mij belangrijk is. Ik geloof niet dat U er mij iets mee wilt zeggen.” Ten diepste zeg je: “Ik geloof U niet Heere.” Je voelt wel: een zeer onbijbelse gedachte. Een gevaarlijke gedachte omdat je je eigen keuze stelt boven de keuze die de Heere maakt in de doop.

Er is een betere weg. Die word je gewezen in het doopformulier: “Wij bidden U, bij Uw grondeloze barmhartigheid, dat Gij deze kinderen - en ook mij - genadig wilt aanzien.” Dan heb je geen nieuwe doop nodig, maar dan krijgt jouw doop als kind veel betekenis voor je. Dan word je heel persoonlijk heen gewezen naar het Lam dat ook jouw zonden wil afwassen door Zijn dierbaar bloed. Dat werd in jouw doop bezegeld en bekrachtigd.

Boekbespreking

**Uw gunst, Uw trouw,
Uw Woord, houvast in een
veranderde kerk en samenleving.**
ds. W.L. van der Staaij e.a.

Wat betekent het Schriftgezag in een tijd waarin zoveel tegenstrijdige geluiden klinken over bijvoorbeeld schepping en evolutie, vrouw en ambt? Waarom zou ik nog naar de kerk gaan als ik thuis ook kerkdiensten kan volgen? Wat heb ik aan de wekelijkse catechismus-prediking? Waartoe dient het zoeken naar kerkelijke eenheid? Wat is de betekenis van de kerk in deze tijd vol verwarring? Diverse christelijke gereformeerde predikanten zoeken in deze bundel het antwoord in de onuitputtelijke bron van Gods Woord. Overtuigd dat het trouw blijven aan Schrift en belijdenis voor jongeren en ouderen, voor gemeenteleden en ambtsdragers heilzaam is. De onveranderlijke God blijft immers de Getrouwe.

Ieder hoofdstukje sluit af met een suggestie voor Schriftlezing en verdere verdieping en met enkele gespreksvragen.

A. Kok

Het tweede nummer van 'De Saamwerker' 2-2023 is weer verschenen. Wat later dan de bedoeling was. Excuses. Het aanleveren van de kopij was even wat lastig. We wensen u een leesmoment. We horen altijd goede reacties op de inhoud van ons blad en niet te vergeten de lay-out. Het laatste best wel eens genoemd worden. Dank aan de medewerkers van drukkerij Holland.

In dit nummer mist u de Bijbelstudie "Door de wereld gaat een Woord" (nummer 7). Door een computerstoring is het ds. Wallet niet gelukt om deze schets aan te leveren. Het is bedoeling om de schets te plaatsen in het nummer van september.

Na heel veel jaren heeft ds. A.K. Wallet besloten om te stoppen met het aanleveren van kopij voor ons blad. Heel wat Bijbelstudies heeft hij aangeleverd. En we denken ook aan zijn bijdragen vanuit de BGD en heel veel vragen heeft hij mogen beantwoorden. Zijn leeftijd en de gezinsomstandigheden hebben er voor gezorgd om dit besluit te moeten nemen. Beste dominee Wallet, de Heere gaf u kracht om dit mooie werk te mogen doen. U deed het vanuit liefde tot de Heere en vanwege uw verbondenheid met de mannenbond. Namens het bestuur en de mannenverenigingen onze hartelijke dank! We wensen u en uw gezin in alle opzichten Gods onmisbare zegen toe.

We hebben ds. C.P. de Boer bereid gevonden om vanaf september een serie schetsen aan te leveren vanuit het N.T..

Wat de verenigingen betreft is er nu een rustperiode aangebroken en tegelijkertijd een voorbereidingstijd voor het a.s. winterseizoen. Broeders, wijsheid en zegen toegewent.

Vergeet u niet in uw agenda zaterdag 4 november te reserveren voor onze bondsdag. Het onderwerp zal zijn: 'Als bidden moeilijker wordt'. Ds. A.Th. van Olst hoopt dit onderwerp voor ons in te leiden. Zet de datum maar in uw agenda. U weet dat het bestuur zich zorgen maakt over de opkomst van de laatste jaren. We zou het bijzonder fijn zijn wanneer onze zorgen zullen verdwijnen.....

We wensen u allen persoonlijk en als vereniging Gods zegen toe.

Een hartelijke groet, namens het bestuur
A. Kok (secretaris)

Mannenbond
CGK

Even aandacht voor:

- De website: www.mannenbond-cgk.nl
- Uiterste inleverdatum kopij voor De Saamwerker nummer 3-2023: zaterdag 26 augustus 2023.
- Bondsdag zaterdag 4 november 2023 te Ede.

Voor alle data geldt D.V.

Vragen staat vrij

Ds. A.K. Wallet

Hoe zit het eigenlijk met de Kerkelijke tucht? Het wordt nog wel eens genoemd bij het onderwijs van de Heidelberger, maar wordt deze in de praktijk wel gehandhaafd? Eerlijk gezegd heb ik persoonlijk nooit gehoord dat leden van de gemeente onder censuur gezet werden. Ik lees van een eerste, tweede en derde trap van de censuur, maar nooit in de praktijk van het kerkelijke leven. Ik vraag me ondertussen wel af of het wel echt zou werken. Ik weet nog dat stelletjes die ‘moesten’ trouwen, voor in de kerk zaten en schuldbelijdenis deden. Wat vroeger zonde genoemd werd is dat nu geen zonde meer, of zijn er andere motieven tot afschaffing van de tucht?

Beste vrager,
Als het goed is functioneert de tucht, niet alleen door leden persoonlijk de tucht toe te passen, maar zeker ook in de prediking. We denken aan het formulier voor het heilig Avondmaal. We lezen daar dat leden vermaand worden van de tafel van de Heere zich te onthouden en dan worden vele zonden genoemd die een aangaan aan de tafel verhinderen. Als het goed is wordt ook in de prediking tucht geoefend als de zonden worden aangewezen, die scheiding maken tussen God en ons.

En niet alleen bijzondere zonden die er ook bij een kind van God kunnen zijn, maar ook dat we nog onbekeerd kunnen zijn en geen deel in ons persoonlijk leven aan het heil in Christus kennen. Tucht komt van het Duitse woord ‘ziehen’ wat trekken betekent. Tucht wil medisch werken, dus niet om maar af te houden,

maar om ons in de juiste relatie met God te brengen.

Het is waar dat kanselafkondigingen als het over tucht gaat niet vaak gehoord worden. Ondertussen worden leden die in een bepaalde zonde leven ambtelijk wel benaderd en vermaand. Alles hoeft niet, ja mag niet vanaf de kansel bekend gemaakt te worden. Ondertussen is tucht wel heel ingrijpend. Zo kan het gebeuren dat iemand vermaand wordt i.v.m. een bepaalde zonde als bijv. bij een beginnende echtscheiding om niet aan het Avondmaal deel te nemen. Het kan gebeuren dat iemand zegt, maar ik ben geen schuldige in deze zaak. Maar dan toch is het i.v.m. de ernst van een scheiding goed dat beide partijen voor een bepaalde tijd niet deelnemen aan het Avondmaal. Het is heel ingrijpend als men geen gebruik kan maken van het H.A. i.v.m. bepaalde zonden, ook die van verwijdering tussen mensen.

Wellicht maken we te weinig gebruik van de tucht. Zo is mij bekend dat bepaalde leden niet meer in de kerk kwamen. Na vele bezoeken bij hen zonder resultaat werd op de kerkenraad voorgesteld om hen maar te schrappen. Toch werd na een uitvoerig gesprek besloten om de weg van de kerkelijke tucht te gaan. Aan de gemeente werd bekend gemaakt om de weg van de Kerkelijke tucht te gaan. Na afkondiging zonder naam werden na de gestelde tijd de leden met name genoemd. Afgekondigd is dat in verband met overtreding van het vierde gebod: ontrouw in het bezoeken van de samenkomsten en het ontheiligen daarin van de rustdag dat deze

Sprekers themadagen 2023

leden onder de kerkelijke tucht gesteld werden. Dat gaf enige reactie in de gemeente. Je kunt ze toch gewoon schrappen enz.? Maar er waren ook leden die de betreffende leden gingen bezoeken. Na enige tijd kwamen ze weer in de samenkomsten van de gemeente.

Door een kerkenraad wordt meer tucht geoefend dan velen van de gemeente weten. Dan is er ook de onderlinge tucht die we als leden van hetzelfde huis onder elkaar hebben te beoefenen. Als bepaalde zaken van een gemeentelid ons dwars zitten dienen we deze samen te bespreken. Maar wel in liefde. Laten we het gebed niet vergeten. Op het gebed doet God grote wonderen. Denk ook aan de zelftucht die altijd weer nodig is. Denk aan Ps.139: Zie of bij mij een schadelijke weg is en leidt mij op de eeuwige weg.

Thema: Christus alles?!

Christus' in de rechtvaardiging
(deelthema 1)
Christus' in de heiliging
(deelthema 2)

Ridderkerk: 7 oktober

Rechtvaardiging

ds. H. Peet (Sliedrecht)

Heiliging

ds. P.D. Teeuw (Sliedrecht)

Veenendaal: 14 oktober

Rechtvaardiging

ds. J.W. Verboom (Apeldoorn)

Heiliging

ds. J. van den Os (Harderwijk)

